

**ÅRSRAPPORT
2021**

FORSKNINGSGRUPPEN

USN EldreForsk

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Bakgrunn.....	3
1.1 Forskningsgruppens hjemmeside.....	3
2. Forskningsgruppens medlemmer.....	3
2.1 Forskningsgruppens deltagere og stillinger	3
2.2 Forskningsgruppens organisering.....	5
3. Forskningsgruppens mål, handlingsplan og involvering i utdanningsprogrammer	5
3.1 Forskningsgruppens mål og områder med særskilt fokus	5
3.2 Handlingsplan for forskningsgruppen	6
3.3 Involvering i utdanningsprogrammer.....	7
4. Forskningsgruppens møteaktivitet i 2021.....	8
4.1 Fellesmøter	8
4.2 Møter i arbeidsutvalget.....	8
4.3 Skriveopphold.....	8
5. «Eldreforskning og eplekaker- kjøkkenbordssamtaler om en god alderdom» – forskningsgruppens arrangement på forskningsdagene	8
6. Forskningsprosjekter, stipendiater, studentinvolvering, kompetansebygging og nettverk	9
6.1 Prosjektutvikling og prosjektgjennomføring.....	10
6.2 Doktorgradskandidater tilknyttet USN EldreForsk.....	11
6.3 Involvering av master og bachelorstudenters i forskningsgruppens prosjekter.....	11
6.4 Kompetanseheving blant forskningsgruppens deltagere.....	12
6.5 Nettverkssamarbeid - nasjonalt og internasjonalt.....	12
7. Formidling.....	13
7.1 Kronikker og essay.....	13
7.2 Medieoppslag	13
7.3 Presentasjoner på faglige nasjonale/internasjonale møter/konferanser	14
7. Oppsummering.....	14

Tabeller

Tabell 1	Oversikt over forskningsgruppens medlemmer 2021.....	4
----------	--	---

Vedlegg

Vedlegg I	Forskningsgruppens fellesmøter 2021
Vedlegg II	Program forskningsdagen «Eldreforskning og eplekaker»

1. Bakgrunn

Da Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV) ble fusjonert med Høgskolen i Telemark (HiT) til Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN) i 2016, ble det raskt tatt initiativ til å etablere en forskningsgruppe bestående av ansatte med felles forskningsinteresse innen eldres helse og helsetjenesteforskning relatert til målgruppen.

HSN EldreForsk ble etablert i 2017 med deltagere fra de fire campusene, Bakkenteigen, Porsgrunn, Kongsberg og Drammen. Som følge av universitetsakkrediteringen i 2018, Universitetet i Sørøst-Norge, ble forskningsgruppens navn endret til dagens navn, **USN EldreForsk**, på engelsk **USN Research Group on Older Persons' Health**.

Den nåværende forskningsgruppen er tverrfaglig sammensatt med deltagere fra de fire campusene. I løpet av de fem årene fra etableringen, har det vært prøvd ut ulike måter å organisere arbeidet i gruppen på. En utfordring har blant annet vært å skape tilhørighet og faglige synergier på tvers av campus og å øke ulike forskningsaktiviteter på de fire studiestedene. Etter å ha prøvd ut ulike samarbeidsmodeller synes forskningsgruppen i dag å ha funnet en form som ivaretar sentrale områder i forskningsgruppens arbeid. Pandemiens restriksjoner for fysiske møter har tydeliggjort at regelmessige, digitale fellesmøter for alle deltagere i forskningsgruppen øker tilstedeværelsen, virker samlende, skaper tilhørighet, er en arena for faglige refleksjoner og innspill, få ideer og samarbeidspartnere og er en god møteplass for å bli kjent med hele gruppens forskningsinteresser. Møtene erstatter tidligere lokale møter på det enkelte studiested.

Årsrapporten for 2021 viser en omfattende aktivitet i forskningsgruppen på mange områder. Samtidig tydeliggjør rapporten forskningsgruppens potensiale for utvikling på viktige områder.

1.1 Forskningsgruppens hjemmeside

Forskningsgruppen har sin egen hjemmeside; <https://www.usn.no/forskning/hva-forsker-vi-pa/helse-og-velferd/eldreforsk/> Det er et pågående og kontinuerlig arbeid å holde siden oppdatert. Forskningsgruppen har etablert et godt samarbeid med kommunikasjonsavdelingen.

I løpet av høsten 2021 bidro flere av forskningsgruppens deltagere i filminnspillinger om pågående forskningsprosjekter, og ideer for fremtidige prosjekter. Filmene ligger på hjemmesiden.

Anette Hansen (anette.hansen@usn.no) har påtatt seg hovedansvaret for en periode fremover for å holde siden oppdatert og sørge for at viktige områder som nå mangler blir fylt inn.

2. Forskningsgruppens medlemmer

Forskningsgruppen har per januar 2022 i alt 41 deltagere, fordelt på hhv 26 deltagere i vitenskapelige stillinger og 12 stipendiater ved USN samt tre eksterne deltagere.

2.1 Forskningsgruppens deltagere og stillinger

Forskningsgruppens deltagere, stilling, campustilhørighet og faglige bakgrunn vises i tabell 1 under.

Tabell 1: Deltagere USN EldreForsk pr januar 2022

Navn	Stilling	Fagbakgrunn	
Campus Drammen og Kongsberg (13+5)			
1	Grethe Eilertsen	Professor/leder	Sykepleier
2	Beate Lie Sverre	Førsteamanuensis	Antropolog/Sykepleier
3	Mette Tøien	Førsteamanuensis	Sykepleier
4	Dorte V. Kristensen	Førstelektor	Sykepleier
5	Elise Eriksen	Universitetslektor	Sykepleier
6	Siri Elisabeth Meyer	Førstelektor	Sykepleier
7	Björg Landmark	Førstelektor	Sykepleier
8	Truls Juritzen	Førsteamanuensis	Sykepleier
9	Grete Breievne	Førsteamanuensis	Sykepleier
10	Marthe Lyngås Eklund	Førstelektor	Sykepleier
11	Helle Falkenberg	Professor	Optiker
12	Vibeke Sundling	Førsteamanuensis	Optiker
13	Veralia Gabriela Sanchez	Førsteamanuensis	
S1	Line Festvåg	Stipendiat	Sykepleier
S2	Torgeir Solberg Mathisen	Stipendiat	Sykepleier
S3	Maylen Reiersøl Dahl	Stipendiat	Sykepleier
S4	Irene Langeggen	Stipendiat/Førstelektor	Optiker
S5	Kari Jokstad	Stipendiat	Fysioterapeut
Hege Helseth Berge		Avd. leder Bråta Sykehjem Drammen kommune	
Ingvild Lilleheie		Rådgiver Drammen kommune	
Jan Davidsen		Leder Pensjonistforbundet	
Campus Bakkenteigen (4+1)			
14	Siri Tønnessen	Professor	Sykepleier
15	Gro Gade Haanes	Førsteamanuensis	Sykepleier
16	Gro Næss	Universitetslektor	Sykepleier
17	Maria Krogseth	Førsteamanuensis	Lege
S6	Hege Stokmo Melilla	Stipendiat	Sykepleier
	<i>Pia Bing-Jonsson (perm.)</i>	<i>Førsteamanuensis/dekan</i>	<i>Sykepleier</i>
Campus Porsgrunn (9+6)			
18	Anette Hansen	Førsteamanuensis	Sykepleier
19	Heidi Haukelien	Førsteamanuensis	Antropolog/sykepleier
20	Marianne Eika	Førsteamanuensis	Sykepleier
21	Jørn Klein	Professor	Mikrobiolog
22	Runar Bakken	Dosent emeritus	Pedagog/Sykepleier
23	Linda Madsen	Førsteamanuensis	
24	Hilde Solli	Førstelektor PhD	Sykepleier
25	Per Gunnar Disch	Førstelektor	Sykepleier
26	Randi Sandbakk	Universitetslektor	Sykepleier
S7	Therese Hugøy	Stipendiat	Sykepleier
S8	Oda Woll Naug	Stipendiat	Sosiolog
S9	Marte Lilløy Aabø	Stipendiat	Sykepleier
S10	Vigdis Aaltvedt	Stipendiat	Sykepleier
S11	Kristin Lunde	Stipendiat	Psykolog/sykepleier
S12	Zeljka Cvetkovic	Stipendiat	Sykepleier

2.2 Forskningsgruppens organisering

Forskningsgruppen har et arbeidsutvalg (AU) bestående av åtte medlemmer, seks interne og to eksterne. De interne representerer de ulike studiestedene; fra Bakkenteigen professor Siri Tønnesen, fra Porsgrunn førsteamanuensis Anette Hansen og dosent emeritus Runar Bakken, fra Kongsberg professor Helle Falkenberg og fra Drammen førsteamanuensis Beate Lie Sverre. De to eksterne er leder i Pensjonistforbundet Jan Davidsen og avdelingsleder Hege Helseth Berge, Drammen kommune. Tidligere eksternt medlem fagutviklingssykepleier Lisbeth Østby, Skien kommune gikk ut av AU i 2021 fordi hun startet opp mastergradsstudiet i geriatrik helsearbeid. Østby ble fra januar 2022 erstattet av avdelingsleder Helseth Berge. Leder er professor Grethe Eilertsen, Drammen.

AU har ansvar for initiere og følge opp forskningsgruppens planer og strategiske valg.

AU har møter en gang per måned (cirka 10 per år). Møtene har blitt avholdt digitalt.

Fellesmøtene er forskningsgruppens åpne møteplass. Her kan alle melde inn ønsker om temaer som kan tas opp og alle har mulighet for å legge frem egne prosjekter.

3. Forskningsgruppens mål, handlingsplan og involvering i utdanningsprogrammer

3.1 Forskningsgruppens mål og områder med særskilt fokus

I USN EldreForsk setter vi søkelyset på problemstillinger og utfordringer på individ-, gruppe- og systemnivå knyttet til eldre mennesker. Vårt mål er å utvikle et mangfold av prosjekter og å være en dynamisk kunnskapsformidler til de eldre og deres pårørende, for helsepersonell og for samfunnet. Et helsefremmende perspektiv står sentralt i vår forskning.

For tiden er vi spesielt opptatt av temaene ***helserelaterte overganger i alderdommen, helsetjenesteutvikling til eldre og gode dager i eget hjem for eldre.***

Alderdom fører til endringer som påvirker den enkeltes helse og livskvalitet. Eksempler på overganger i alderdommen er normale aldersrelaterte endringer, utvikling av sykdom og skrøpeligheit, tap av betydningsfulle andre, endrede roller og bosituasjon. Helserelaterte overganger hos eldre medfører krav til tilpasning, og angår foruten den eldre selv, familie, andre pårørende, helsepersonell og hvordan helsetjenestene utøves og organiseres. I nært samarbeid med praksisfeltet er ett av de sentrale målene for forskergruppen å videre-/utvikle kunnskap om helserelaterte overganger fra ulike perspektiver.

Som følge av helsepolitiske prioriteringer ytes i dag hovedtyngden av kommunale helse- og omsorgstjenester til eldre i deres eget hjem. Hjemmet og hverdagslivet er grunnleggende i alle menneskers liv, og får kanskje nytt innhold i alderdommen. Hjemmets innredning og gjenstander danner rammer for identitet og verdighet (integritet), og er stedet hvor eldre lever sine familie- og hverdagsliv. I nært samarbeid med praksisfeltet og brukergrupper vil vi videre-/utvikle kunnskap om forhold som særlig bidrar til at eldre som blir avhengig av tjenester og deres nærmeste kan ha flere gode dager i eget hjem.

3.2 Handlingsplan for forskningsgruppen

Forskningsgruppens handlingsplan for perioden 2022-2027 er under arbeid. På fellesmøtet i desember 2021 var handlingsplanen for forskningsgruppen felles tema. Det kom mange viktige innspill som danner utgangspunktet for det pågående arbeidet med handlingsplan.

I et *foreløpig* utdrag fra handlingsplanen heter det at: «I tråd med USN sine overordnede mål og strategiplan er det et mål for Eldreforsk å være arbeidslivsnært, regionalt forankret og internasjonalt anerkjent. EldreForsk sin overordnede målsetting er derfor å være et robust og produktivt forskningsmiljø som kjennetegnes av praksisnær forskning av høy vitenskapelig kvalitet, hvor forskningsbasert kunnskap blir gjort virksom innenfor ulike praksisfelt og i ulike profesjonsutdanninger på ulike utdanningsnivåer. USN EldreForsk har som mål å være en betydningsfull aktør lokalt, regionalt og internasjonalt.

USN EldreForsk har følgende prioriterte fokusområder i denne femårsperioden:

- 1) Helserelaterte overganger i alderdommen
- 2) Eldres hjem og hverdagsliv
- 3) Helsetjenesteutvikling til eldre

EldreForsk har følgende målsettinger i perioden fra 2022-2027:

1. Bevare og videreutvikle et robust og bærekraftig forskningsmiljø

Beskrivelse: Videreføre nåværende aktiviteter samt etablere nye felles arenaer for meningsutveksling og faglig vekst i EldreForsk på tvers av ulike campuser og med andre miljøer internt og eksternt.

Mål: Forskningsgruppen etablerer arenaer for:

- a) Forskningsformidling - å bli kjent med hverandres forskning
- b) Metodediskusjoner
- c) Utvikle ideer sammen – Hva rører seg?

Aktiviteter:

- a) Opprettholde åpne månedlige fellesmøter der minimum 2 - 3 legger fram egne prosjekter med påfølgende diskusjon
- b) Åpent metodeseminar 2 ganger i halvåret
- c) Hva rører seg? Seminar 2 ganger i året der vi tar pulsen på dagsaktuelle temaer. Utfordringsbildet.

2. Økt vitenskapelig aktivitet

Beskrivelse: I årene framover vil det være avgjørende for vår forskningsaktivitet at vi søker og får eksterne midler. De ulike finansieringskildene har ulike kriterier, og å forstå disse er avgjørende. Det er også avgjørende å øke produksjonen av vitenskapelige artikler

Mål:

- a) EldreForsk har økt andelen eksternt finansierte prosjekter til ???? innen 2027.
- b) Økt antall publikasjoner fra X til Y.
- c) Økt antall stipendiater
- d) Opprettholde antallet masterstudenter innen geriatrisk helsearbeid på 2021 nivå (pr.10.10.21: 51 studenter)

Aktiviteter:

- a) Utarbeide oversikt over aktuelle finansieringskilder (frister, kriterier og satsningsområder)

- b) Arrangere årlige søkerseminarer
- c) Søke store prosjekter hvert annet år

3. Økt forsknings- og kunnskapsformidling

Beskrivelse: Det er

Mål:

- a) Øke vitenskapelig publikasjoner med X %
- b) Antall kronikker årlig:...
- c) Antall fagartikler årlig:..
- d) Minimum ett eller to populærvitenskapelige arrangementer årlig

Aktiviteter:

- a) Fast innslag på forskningsdagene 2022-2027
- b) Arendalsuka 2023?
- c) Presentere på konferanser
- d) Delta på konferanser nasjonale XXX, internasjonale xx
- e) Årlig skriveopphold/skriveseminar?
- f) Presentasjoner og framlegg med skriveveiledning?

Arbeidet med handlingsplanen er planlagt slutført senest innen utgangen av mars 2022.

3.3 Involvering i utdanningsprogrammer

Forskningsgruppens deltagere er aktivt involvert i en rekke av fakultetets utdanningsprogrammer på alle nivå. Nedenfor gis noen utvalgte eksempler på aktiviteter deltagerne er involvert i.

Mange har sin hovedstilling tilknyttet ISHs bachelorutdanning i sykepleie på alle de tre studiestedene Bakkenteigen, Porsgrunn og Drammen.

Truls Juritzen er koordinator for masterutdanningen i klinisk helsearbeid. Beate Lie Sverre er studieretningsansvarlig for studieretningen geriatrisk helsearbeid i masterstudiet Klinisk Helsearbeid. Forskningsgruppens medlemmer er emneansvarlige for de studiespesifikke emnene i studieretningen, det kvalitative metodeemnet, masteroppgaveseminarer og bidrar med mesteparten av undervisning og veiledning for disse studentene. Det er også i denne sammenheng grunn til å fremheve at antallet studenter som søkte og ble tatt opp i studieretningen høsten 2021 (22 studenter) er det høyeste antallet etter at studiet ble etablert i 2004.

Noen av deltagerne i forskningsgruppen deltar også med undervisning i master i avansert klinisk sykepleie, og flere av forskningsgruppens deltagere er sterkt involvert i optiker- og synsrehabiliteringsutdanningene på bachelor- og masternivå, samt at flere underviser i fakultetets ulike etter- og videreutdanninger.

Siri Tønnesen og Vibeke Sundling er (sammen med Bengt Karlsson) emneansvarlige for introduksjonsemnet Personcentred Health Care i fakultetets PhD utdanning, og Grethe Eilertsen er (sammen med Ketil Eide) emneansvarlig for PhD emnet i kvalitative metoder.

Siri Tønnessen, Vibeke Sundling og Grethe Eilertsen er oppnevnt som medlemmer i arbeidsutvalget for det pågående revisjonsarbeidet med utvikling av ny studieplan for PhD utdanningen.

4. Forskningsgruppens møteaktivitet i 2021

4.1 Fellesmøter

I løpet av året er det avholdt syv digitale fellesmøter med tre presentasjoner og grublerier hver gang – m a o har vi fått innsikt i 21 ulike forskningsprosjekter. Vi har hatt på dagsorden og drøftet syv sentrale tematikker. Flere av mastergradsstudentene fra studieretningen geriatrisk helsearbeid har lagt frem og diskutert sine pågående arbeider. Det har blitt svært godt mottatt både fra studentene og forskningsgruppens øvrige deltagere. Vi vil derfor fortsette å invitere studentene fra studieretningen både til å presentere og til å delta i fellesmøtene.

Møtene er fra klokken 0900 til 1200, og er organisert i to deler. Første del er presentasjon og grubling rundt pågående forskningsprosjekter eller mulige nye prosjekter, mens andre del tar for seg et tema for felles refleksjon og diskusjon.

Deltagelsen ligger stabilt rundt 20-25. Det er en tydelig tendens til at det er mange av de samme som deltar hver gang. Det er en ambisjon å få med flere.

En samlet oversikt over innholdet i møtedatoer og innhold er vedlagt bakerst i dokumentet.

Fra fellesmøtet i februar 2021

4.2 Møter i arbeidsutvalget

Det ble avholdt åtte ordinære møter i arbeidsutvalget i 2021. I tillegg ble det avholdt flere adhoc møter i tilknytning til forskningsdagsarrangementet.

4.3 Skriveopphold

Fakultetet hadde i 2021 avsatt omkring 4 mill. kroner for å stimulere til økt forskningsproduksjon blant ansatte. Av flere aktiviteter kunne blant annet forskningsgruppene legge til rette for skriveopphold over 3-4 dager. Noen av forskningsgruppens deltagere hadde et produktivt og arbeidsintensivt skriveopphold på Klækken hotell i desember. Vi oppsummerte med at det er avgjørende å ha sammenhengende tid for å kunne samle tankene til skriving. Dette er en utfordring for mange av deltagerne og et tema vi derfor ønsker å ha særskilt fokus på i kommende år.

5. «Eldreforskning og eplekaker- kjøkkenbordssamtaler om en god alderdom» – forskningsgruppens arrangement på forskningsdagene

Forskningsgruppen deltok på forskningsdagene 2021 med arrangementet «Eldreforskning og eplekaker – kjøkkenbordssamtaler om en god alderdom». Arrangementets idé var å samle eldre,

familier og helsepersonell ved kjøkkenbord i kafeen på Papirbredden i Drammen for å presentere og samtale om sentrale temaer deltagere i forskningsgruppen arbeider med. I alt samlet vi rundt 50 gjester sammen med våre forskere, rektor, dekan og visedekan ved HS til kjøkkenbordsamtaler rundt åtte bord. Billedhuggeren Philipp Dommen var tilstede og fortalte om skulpturen «Fjellhus» som er kjennemerke for NFR-prosjektet HEIME, se nærmere omtale nedenfor.

Fjellhuset. Skulptur av Philipp Dommen

Arrangementets viktigste ingrediens var all entusiasmen og gleden blant forskningsgruppens deltagere for å få til fine møter mellom mennesker. Mange av forskerne våre kom med flotte hjemmelagede eplekaker – og med tilskuddet vi hadde fått fra Norges Forskningsråd (20 000) og interne midler fra USN (10 000) ble det rom for innkjøp av både rødrutete duker, blomster, mineralvann og kaffe – og ekstrahjelp fra sykepleiestudenter. Samarbeidet med USNs ansvarlig for forskningsdagene og kommunikasjonsavdelingen var strålende.

«Eldreforskning og eplekaker» fikk mye oppmerksomhet både i media og internt på USN. Vi ønsker å ta konseptet med oss videre og kanskje kan det bli et årlig «signaturarrangement» fra forskningsgruppen.

Arrangementet ble holdt på Papirbredden lørdag 25. september, jmf vedlagt program.

6. Forskningsprosjekter, stipendiater, studentinvolvering, kompetansebygging og nettverk

Pågående prosjekter og søknader om ekstern finansiering tildelt i 2021 skal innhentes administrativt, og skal derfor ikke rapporteres her.

Forskningsprosjektet “HEIME” - *More good days at home: Advancing health-promoting practices in municipal healthcare services for older recipients of homecare* hadde offisiell oppstart september 2021. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Universitetet i Stavanger (UiS) og de fire kommunene Stavanger, Porsgrunn, Nome og Horten.

Det ble arrangert digital kickoff med taler fra dekan Pia Bing-Jonsson (USN) og prodekan Henriette Thune (UiS), helse- og omsorgsdirektørene i de fire samarbeidskommunene, leder av Pensjonistforbundet Jan Davidsen og Eldreombud Bente Lund Jacobsen.

To av stipendiatene er ansatt ved USN og tilknyttet vår forskningsgruppe. Ved UiS er en stipendiat tilsatt i januar 2022, mens postdoc-kandidaten skal ansettes ved UiS i 2023.

6.1 Prosjektutvikling og prosjektgjennomføring

Flere av forskningsgruppens deltagere var involvert i søknader til NFR, stiftelsen DAM, Norsk sykepleierforbund og søknader om KD-hjemler (internt) i 2020. I 2021 var aktiviteten dermed relativt beskjedent mht utvikling av nye eksterne prosjektsøknader. Søknader sendt i 2021:

i. Søknad intern KD-stilling (innvilget).

Prosjekt: *Individuell plan – en studie med fokus på eldre migranter med ROP-lidelser*
Studien er tilknyttet forskningsprosjektet *Does the structural organisation of care affect pathways through municipal services for older people with mental health/substance use disorders?*

Stipendiat: Oda Woll Naug

Veiledere: Linda Madsen (hovedveileder) og Heidi Haukelien (medveileder). Senter for Omsorgsforskning Sør høsten 2021.

ii. Søknad intern KD-stilling (innvilget).

Prosjekt: *Tilgang til pleie og omsorg i primærhelsetjenesten – innovative helsetjenester med avansert klinisk allmennsykepleie*

Stipendiat: Ikke tilsatt

Veiledere: Linn Hege Førsum (hovedveileder), Mette Tøien & Lisbeth Fagerström (medveiledere)

iii. Søknad om små interne forskningsmidler (innvilget)

Prosjekt: *Kompetanseutvikling i veiledning av sykepleierstudenter med norsk som andrespråk i praksisstudier i sykehjem (pilotprosjekt)*

Forskere: Janet Ververda (prosjektleder), Beate Lie Sverre (prosjektmedarbeider) mfl.

iv. Søknad for Marie Skłodowska-Curie Postdoctoral fellowship (EU) (venter på svar)

Prosjekt: *Suffering Talk: Older Persian/Kurdish speaking immigrants with Chronic Pain in Norway – A Narrative Study*

Forskere: Dr. Loghman Shamsi & Grethe Eilertsen

v. Søknad for Marie Skłodowska-Curie Postdoctoral fellowship (EU) (venter på svar)

Prosjekt: Hypoderma

Forskere: Jørn Klein (prosjektleder) & professor Morten Tryland

vi. Søknad HORIZON-CL5 Europe (venter på svar)

Prosjekt: HealthySailing- Infections on large passenger ships
University in Thessaly, Greece (PI)

Forskere: Jørn Klein (prosjekt partner)

På grunn av den vellykkede kampen mot infeksjonssykdommer er hjerte- og karsykdommer og tumorsykdommer nå på toppen av dødelighetsstatistikken i vestlige industriland. Suksessene i kampen mot infeksjonssykdommer, som på den ene siden har bidratt til betydelig lengre levetid, har på den andre siden ført til at noen av disse infeksjonene i de nå langlivede eldre er kommet frem igjen og representerer et av de vanligste og vanskeligste problemene for leger og sykepleiere i klinisk geriatrisk praksis. Infeksjoner hos eldre blir altfor ofte undervurdert. Forskningsgruppen vurderer det derfor som et viktig felt å utvikle med tanke på smittevern, kompetanse blant helsepersonell og organisering av helsetjenester til eldre.

6.2 Doktorgradskandidater tilknyttet USN EldreForsk

Følgende doktorgradskandidater er knyttet til forskningsgruppen:

Institutt for sykepleie – og helsevitenskap:

Line Festvåg (fra 2021)

Therese Hugøy (fra 2021)

Maylen Reiersøl Dahl (fra 2021)

Hege Stokmo Melilla (fra 2021)

Kari Jokstad

Oda Woll Naug (fra 2021)*

Marte Lilløy Aabø*

Vigdis Aaltvedt*

Kristin Lunde*

Zeljka Cvetkovic*

*er tilknyttet Senter for omsorgsforskning SØR

Institutt for optometri, radiografi og lysdesign:

Irene Langeeggen (fra 2021)

Torgeir Solberg Mathisen

6.3 Involvering av master og bachelorstudenters i forskningsgruppens prosjekter

Forskningsgruppen har i liten grad involvert master og/eller bachelorstudenter i våre forskningsprosjekter. Muligheter for dette er tatt opp av leder for forskningsgruppen i instituttleder møte ved ISH, men det har foreløpig ikke gitt konkrete resultater. Samtidig er det verdt å nevne at et par av mastergradsstudentene i geriatrisk helsearbeid har valgt temaer innenfor forskningsgruppens prioriterte områder for sine masteroppgaver. Forskningsgruppen har lang erfaring med å publisere vitenskapelig artikler basert på våre masterstudenters oppgaver. Vi vurderer dette som et viktig strategisk arbeid både mht å spre viktig kunnskap, utvikle publiseringskompetanse og ikke minst oppmuntre tidligere masterstudenter til å videreutvikle sin kompetanse etter endt utdanning. Det er derfor fint i denne sammenheng å løfte frem at to av fjorårets MGER-studenter i samarbeid med Lie Sverre har sendt inn en vitenskapelig artikkel basert på deres masteroppgave.

USN EldreForsk ønsker å samarbeide med ledelsen ved fakultetet/instituttene om organisering og planlegging for å inkludere studentene i vår forskning.

6.4 Kompetanseheving blant forskningsgruppens deltagere

Forskningsgruppen har et kontinuerlig blikk på å videreutvikle medlemmenes kompetanse innen forskning. Fellesmøtenes form og innhold; tematikker, presentasjoner, tilbakemeldinger og diskusjoner bidrar til å utvikle og bygge opp en felles akademisk kultur og vitenskapelig kompetanse.

Forskningsgruppen fikk i 2021 et økende antall henvendelser fra eksterne aktører som på ulike måter ønsker samarbeid rundt potensielle prosjekter. Mindre samarbeids-/forskningsprosjekter kan inngå som ledd i kvalifiserings- og opprykksprosesser, i form av masteroppgaveprosjekter med flere veiledere osv og vil bidra til å styrke USNs overordnede strategi mht regional relevans. Dette representerer et stort potensiale som pga ressursmangel ennå ikke er tatt ut, men som vi i samarbeid med fakultets-/instituttledelsen ønsker å videreutvikle.

Professor Jørn Klein er oppnevnt som medlem i både NFR og EUs ekspertpanel innen infeksjonsmedisin. Han har også deltatt som Project evaluator HORIZON2020- Springboard for excellence in advanced development of antibacterials

<https://cordis.europa.eu/project/id/951883>

Forskningsgruppen anser det som avgjørende å bidra til å heve kompetansen blant gruppens deltagerne blant annet mht publisering, søknadsskriving, veiledning av PhD kandidater, forskningsledelse og samarbeid med eksterne partnere om utvikling av felles forskningsprosjekter.

6.5 Nettverkssamarbeid - nasjonalt og internasjonalt

Forskningsgruppen har samarbeid med ulike nettverk. Samtidig ser vi behov for å styrke og etablere sterkere samarbeid med både nasjonale og internasjonale kollegaer og nettverk.

Nasjonale nettverk og samarbeid:

- FoU nettverket for forhåndssamtaler
<https://www.med.uio.no/helsam/tjenester/kunnskap/etikk-helsetjenesten/forskning/fou-nettverk-for-forhandssamtaler/>
- Norsk nettverk for syn og slag (Norwegian Vision in Stroke – NorVIS)
<https://synogslagnett.no/>
- Senter for omsorgsforskning Sør
<https://omsorgsor.no/>
- Norsk Pensjonistforbund
<https://www.pensjonistforbundet.no/>

Internasjonale nettverk og samarbeid:

- Vi arbeider med å etablere og forhåpentligvis formalisere et nærmere samarbeid med klinisk Professor Dorthe Susanne Nielsen Syddansk Universitet, Danmark. Nielsen er utdannet sykepleier og antropolog, og arbeider i det geriatriske avsnittet. Hennes forskningsområder er svært relevante for vår forskningsgruppe.
<https://portal.findresearcher.sdu.dk/da/persons/dnielsen>
- I det pågående doktorgradprosjektet *Forhåndssamtale med eldre hjemmeboende pasienter med kreft i sen palliativ fase og deres pårørende* (Festvåg) er det etablert samarbeid med Dr. Judith Rietjens, forsker innen psykisk helse ved Erasmus MC, Rotterdam. Hennes forskningsfokus er på blant annet kvalitet i lindrende behandling, pleie og omsorg, herunder ‘end-of-life decisions’. Dr. Rietjens er

ledende innfor fagfeltet. Det er ønskelig å utvide samarbeidet med henne og hennes forskningsmiljø i fht andre potensielle prosjekter knyttet lindrende behandling og omsorg. https://www.researchgate.net/profile/Judith_Rietjens

- COST ACTION CA18208, Novel tools for test evaluation and disease prevalence estimation- <https://harmony-net.eu/>
- European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases <https://www.escmid.org/>
- Deutsche Gesellschaft für Hygiene und Mikrobiologie (DGHM) <https://www.dghm.org>

7. Formidling

I tilknytning til forskningsdagene bidro mange av forskningsgruppens deltagere med kronikker, intervjuer med aviser og i NRK. Forskningsgruppen har som ambisjon å fortsette arbeidet med denne type formidling og samfunnsengasjement, delta i arbeid med lærebøker, i tillegg til å øke deltakelsen på nasjonale/internasjonale konferanser og øke antallet vitenskapelige publikasjoner både i nasjonale og internasjonale tidsskrift.

Forskningsgruppen vil også i handlingsplanen ha som mål å arbeide med å legge til rette for at flere av deltagerne i forskningsgruppen kan samarbeide om skriving og publisering.

7.1 Kronikker og essay

Klein, Jørn: Cirka 20 kronikker/artikler (se CRISTIN)

Bakken, Runar: *Å mestre alderdommen er blitt et selvhjelpsprosjekt*: Essay. Morgenbladet 23.6.21

Melilla Hege & Tønnessen Siri: *Pårørende redder velferdsstaten, men hvem skal redde de pårørende?* Drammens Tidende, 13.09. s 10

Cvetkovic Zeljka & Sverre Beate Lie: *Innvandrere i Norge eldes raskere og har flere kroniske plager*. Drammens Tidende, 18.09. s 11

Melilla Hege, Tønnessen Siri, Norheim Kjersti & Johannessen Stina: *Pårørende er en verdifull ressurs*. Gjengangeren 22. 09. s. 15

Festvåg, Line Elida & Eilertsen, Grethe: *Flere og flere vil dø hjemme. Er du klar for den vanskelige samtalen med dine nærmeste?* Drammens Tiende 24.09. s 21

Bakken, Runar: *Endelig en valgkamp uten eldreomsorg*. Kronikk NRK-Ytring 9.9.21

Bakken, Runar: *Skal han ta sitt eget liv?* Essay i Klassekampen 7.12.21

7.2 Medieoppslag

Forskningsdagene 2021: Intervju md Beate Lie Sverre & Grethe Eilertsen *Savner hjemlandet ekstra mye som gammel*. <https://www.forskningsdagene.no/artikler/savner-hjemlandet-ekstra-mye-som-gammel!t-12870>

Aftenposten: Intervju med Beate Lie Sverre og Zeljka Cvetkovic: *Forsker: I Norge eldes innvandrere raskere enn andre*. 28.09.21, s. 26 Olga Stokke.

NRK Buskerud radio: Intervju med Beate Lie Sverre: *Å eldes i et annet land gir ekstra helseutfordringer*. 28.09.21. Tina Brock

Jørn Klein: cirka 410 oppslag

<https://m360.opoint.com/search/?filters=profile:397336;timePeriod:1609455600-1643701725×tamp=1643701786368>

Dokumentar i Utrop: Beate Lie Sverre, Zeljka Cvetkovic og Claudio Castello *Forskere vil undersøke hvordan eldre innvandrere opplever sine helseutfordringer, og hvorfor de eldres raskere enn befolkningen ellers.*

7.3 Presentasjoner på faglige nasjonale/internasjonale møter/konferanser

Pandemien har satt klare begrensninger for deltagelse både på nasjonale og internasjonale konferanser i 2021. Det er en klar ambisjon om en fremtidig deltagelse i nasjonale og internasjonale fora, både som ledd i å formidle egen forskning og å etablere nettverk med forskningsmiljøer innen fagfeltet.

Bakken, Runar: *Er aldring et problem?* Hovedinnlegg på Dansk gerontologisk selskaps 75-årsjubileum. Middelfart 27.10.21

Andre formidlingsaktiviteter og publikasjoner er rapportert i CRISTIN.

7. Oppsummering

Forskningsgruppen hadde et svært aktivt år i 2021. Flere nye stipendiater ble tilsatt, det var stor aktivitet rundt forskningsdagen, vi har bidratt med flere kronikker og medie-oppslag og forskningsgruppen legges i økende grad merke til utenfor USN. Samarbeidet med eksterne miljøer både nasjonalt og internasjonalt er noe styrket, men er et område som har høy prioritet å utvikle. Vi arbeider systematisk med å styrke ulike arenaer der forskningsrelaterte temaer den enkelte arbeider med kan legges frem for kritisk diskusjon, innspill og refleksjon. Vår vurdering er at vi har funnet et retning som forskningsgruppen opplever som konstruktiv; innenfor trygge og anerkjennende rammer.

Forskningsgruppen ønsker å bidra i arbeidet med å ytterligere å styrke forskningens plass i alle utdanningsprogrammene ved HS. Forskningsgruppen ønsker sterkere involvering av studentene i våre forskningsprosjekter. Forskningsgruppen ønsker å bidra med tilrettelegging og organisering av møteplasser der studenter stimuleres til å skrive bachelor- og masteroppgaver innenfor forskningsgruppens prioriterte områder/pågående forskning og samtidig sammen utvikle ideer for fremtidig forskning. Som et ledd i å styrke samarbeidet mellom ledelsen og forskningsgruppen ønsker instituttleder Nina Blegen og nestinstituttleder Michelle Amundsen å delta i USN EldreForsk fra 2022.

På slutten av 2021 ble det tatt initiativ blant noen av stipendiatene til et metodeseminar om narrativ tilnærming. Metodeseminalet ble gjennomført i januar. Det ble vurdert som svært verdifullt, og det ble uttrykt et ønske om å etablere metodeseminar som en fast åpen ordning i regi av forskningsgruppen i tett samarbeid med stipendiatene to ganger pr semester. Et oppfølgingsseminar om narratologi planlegges i april/mai.

Det har vært svært gledelig og interessant å merke seg en økende interesse og henvendelser både fra personer og miljøer som ønsker samarbeid med forskningsgruppen vår. Hvordan vi skal følge opp disse henvendelsene vil være en sak som står høyt på agendaen i 2022.

31.01.2022

Grethe Eilertsen

leder